

Dnro 1005/210115

Helsinki 21.1.2015

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Suomen Apteekkariliiton lausunto HE 330/2014 vp eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja lääkelain 57 §:n muuttamisesta

Apteekit ovat keskeisessä roolissa lääkekorvausjärjestelmän muutosten toteuttajina. Apteekeissa toimitettiin vuonna 2014 yli 50 miljoonaa reseptiä. Näistä noin 80 % sisälsi korvattavan lääkevalmisteen. Apteekeissa käsitellään päivittäin noin 120 000 korvaustapahtumaa. Näin suuren määrän virheetön ja joustava käsitteleminen edellyttää hyvin toimivia tietojärjestelmiä.

Alkuomavastuun käyttöönotto edellyttää reaaliaikaista tiedonsiirtoa apteekkien ja Kelan kesken. Siirtyminen alkuomavastuun käyttöön on teknisesti vaativa ja mittava muutos. Jotta esitetyt lakimuutokset voidaan toimeenpanna nyt esitetyn aikataulun mukaisesti, on uudistuksen toteuttamiseen tähtäävä valmistelu käynnistetty jo vuonna 2013. Apteekit aloittivat siirtymisen uuteen reaaliaikaiseen tiedonvälitykseen marraskuussa 2014. Vuoden 2015 maaliskuun alusta lukien kaikki apteekit ovat ottaneet uuden menettelyn käyttöön. Lääkekorvausjärjestelmän uudistuksen toteuttaminen ei siis jää ainakaan apteekeista kiinni.

Suomen Apteekkariliitto kannattaa esitystä, joka mahdollistaa tiettyjen erityisryhmien lääkehoidon toteuttamisen kolmen kuukauden hoitoaikaa pienemmissä erissä. Menettelyn käyttöönotto helpottaa merkittävästi esimerkiksi annosjakelupotilaiden kustannusten hallinnointia. On tärkeää, että lainsäädäntö tulee tältä osin voimaan esityksen mukaisesti 1.4.2015, jotta annosjakelupotilaiden siirtyminen uuteen korvausjärjestelmään tapahtuu sujuvasti.

Läkelain 57 §:ään ehdotetaan lisättäväksi apteekkeille velvoite sisällyttää reseptilääkkeiden toimittamisen yhteyteen tieto toimitushetkellä tosiasiallisesti halvimmasta lääkevalmisteesta.

Suomen Apteekkariliiton käsityksen mukaan lääkkeiden hintaneuvontaa koskevalle lakimuutokselle ei ole perusteita. Läkelain 57 § edellyttää jo nykyisellään apteekkeilta lääkkeiden hintoja koskevaa neuvontaa. Apteekkien perustehtävä on kuitenkin varmistaa turvallisen lääkehuollon toteutuminen ja sitouttaa potilas lääkärin määräämään hoitoon. Tähän liittyen lääkelain 57 b § (3 mom) velvoittaa apteekkia lääkemääräyksen voimassa ollessa toimittamaan samaa valmistetta, mitä asiakas on aikaisemmin saanut. Tällä on suuri merkitys lääkitysturvallisuuden kannalta, sillä jos asiakkaalle kertyy samaa valmistetta useilla eri kauppanimillä, on suuri riski, että hän käyttää lääkettä vahingossa moninkertaisia annoksia. Lääkevaihto edellyttääkin apteekeissa erityisiä toimenpiteitä ja neuvontaa, jotta lääkitysvirheitä välttyttäisiin.

Vuosina 2003 ja 2009 käyttöön otettujen lääkevaihdon ja viitehintajärjestelmän toteutukset ovat olleet apteekkien vastuulla, ja Kelan seuranta osoittaa, että apteekit toimivat lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Viime vuoden loppuun mennessä apteekkien tekemät lääkevaihdot ovat tuoneet säästöjä yhteensä

667 milj. euroa, joista asiakkaat ovat hyötäneet 545 milj. euroa ja Kela 122 milj. euroa. Kaikkiin tehtyihin lääkevaihtoihin liittyy aina lääkelain edellyttämä keskustelu asiakkaan kanssa lääkkeen hinnasta ja siitä, haluaako asiakas vaihtaa lääkkeensä edullisempaan vastaavaan valmisteeseen.

Suomen Apteekkariliiton mielestä lakiin kirjattu, yhdelle ammattiryhmälle annettu määrämuotoinen neuvontavelvoite on äärimmäinen keino, jota tulisi käyttää vain erityisen perustelluista syistä. Käsityksemme mukaan tällaisia syitä ei nyt ole. Potilaan oikeus saada tietoa lääkkeiden hinnoista tulee turvata, mutta se voidaan toteuttaa myös parantamalla hintatietojen saatavuutta internetissä ja apteekin asiakastiloissa sekä lääkärin vastaanotolla lääkkeen määräämisen yhteydessä.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetuista toimenpiteistä suurimmat säästöt syntyisivät 45 euron alkuomavastuun käyttöönoton ohella apteekeissa annettavan hintaneuvontavelvoitteen täsmentämisestä. Kun lisäksi otetaan huomioon se, että muutokset vaikuttavat lääkkeiden hintoihin ja apteekit maksavat käyttämänsä tietojärjestelmän muutoksista aiheutuvat kustannukset, on apteekeilla merkittävä vastuu uudistuksen toimeenpanijoina ja säästöjen kerryttäjänä.

Sirpa Peura
Farmaseuttinen johtaja
SUOMEN APTEEKKARILIITTO